

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 1 (161), styczeń 2010
ISSN 1730-5187

Gminna własność odpadów

Partnerstwo publiczno-prywatne

Wsparcie państwa pożądane

Dobre Praktyki PPP

W NUMERZE

KRONIKA KRAJOWA

IV Podczas jednej z cyklu 16 konferencji „Fundusze Europejskie szansa rozwoju PPP w Polsce”, która odbyła się w Poznaniu w dniach 7–8 grudnia 2009 r., przedstawiciele samorządów i prywatnego biznesu mogli zapoznać się z całościowym spojrzeniem na PPP w Polsce i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem projektów mieszkaniowych, czyli projektów PPP w powiązaniu z funduszami europejskimi.

VI Podczas seminariów pod nazwą „Outdoor dla miast i regionów 2009–2010” w Katowicach, w Warszawie i w Poznaniu eksperci m.in. z Grupy Stróer radzili przedstawicielom samorządów, jak planować i realizować kampanie reklamowe, dobierać media, przygotowywać kreacje i przekładać cele strategii marki na cele komunikacyjne.

VIII 26 listopada 2009 r. w Warszawie spotkali się przedstawiciele samorządu terytorialnego, firm reklamowych, architektki, urbaniści i dziennikarze na cyklicznej konferencji „Bramy Kraju”. Tegoroczna edycja konferencji nosiła tytuł „Miasto dostępne” i poświęcona była niwelowaniu barier architektonicznych.

KRONIKA ZAGRANICZNA

XII 16 grudnia 2009 r. w Brukseli Komisja Europejska przyznała „Złote gwiazdy aktywnego obywatelstwa europejskiego” ośmiu projektom.

XIII W 2009 roku Związek Miast Polskich realizował projekt promujący współpracę partnerską samorządów, współfinansowany z programu „Europa dla obywateli” – środki wsparcia. Na zakończenie projektu wydana została broszura informacyjna na temat współpracy partnerskiej: Współpraca partnerska samorządów – praktyczny przewodnik.

MIASTA JUBILEUSZOWE

XIV Udaje nam się zmieniać wizerunek Myśłowic. To górnicze miasto jest dziś stolicą siatkówki plażowej. Mamy od sześciu lat duże imprezy typu World Tour albo mistrzostwa świata juniorów w siatkówce, na które zjeżdża do nas pół świata. Podpisaliśmy 5-letnią umowę ze Światową Federacją Siatkówki, co roku organizującą imprezy, które promują przy okazji nasze miasto – mówi w roku jubileuszu 650-lecia Myśłowic prezydent Grzegorz Osyra.

Na okładce: Myśłowice.
O mieście piszemy na str. XIV i XV.
Fot. Archiwum UM

Zarząd ZMP w Koszalinie

Gminna własność odpadów

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP w Koszalinie 11 grudnia 2009 r. dyskutowano na temat założeń projektów ustawy o gospodarce odpadami i o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które powinny zawierać zapisy o gminnej własności odpadów.

Zdaniem członków Zarządu ZMP oba projekty założeń powinny być uchwalane łącznie. Sprzeciw firm zajmujących się wywozem śmieci oraz izb gospodarki odpadami, poparty opiniami prawnymi, wobec zawartych w założeniach zapisów o gminnym władztwie nad odpadami, sprawia, że samorządy czeka poważna konfrontacja w tej materii. W opinii lobby śmieciowego gminy nie muszą być właścicielem odpadów, tylko posiadać większe uprawnienia. – *Gmina, aby móc organizować całą gospodarkę odpadami na swoim terenie, a także stosować instrumenty kontrolne, powinna być właścicielem odpadów* – argumentował Ryszard Grobelny, prezydent Poznania, prezes ZMP. Bez takiego zapisu nie będzie mogła tego robić. Bezpodstawne są obawy firmy wywozowych, które poniosły duże nakłady inwestycyjne, że w wyniku wprowadzenia nowego systemu stracą, gdyż samorządy będą musiały ogłaszać przetargi i instalacje te będą na pewno wykorzystane. Burmistrzowie zwracali uwagę, że projekty powinny zawierać przepisy umożliwiające mniejszym gminom realizację gospodarki odpadami w jak najkorzystniejszej dla nich formie organizacyjnej (związki międzykomunalne, porozumienia itp.). Zdecydowany protest natomiast wzbudził zapis o sankcjach karnych dla burmistrza czy prezydenta w wysokości 1–6 pensji za brak efektywności działań gminy dotyczących gospodarki odpadami. Zarząd ZMP uważa, że taki zapis ma złą konstrukcję, gdyż za działania osoby prawnej nie powinna być karana osoba fizyczna. Ponadto zgłoszono do projektu założeń o utrzymaniu czystości i porządku w gminach szereg uwag szczegółowych. Postanowiono sformułować wstępne stanowisko w tej sprawie, zebrać więcej uwag od miast człon-

kowskich ZMP oraz zamówić dobrą opinię prawną w kwestii gminnej własności odpadów.

Negatywnie zaopiniowano projekty ustaw o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ta sejmowa propozycja ma na celu zaliczenie do celów publicznych działań związanych z wytwarzaniem i dostarczaniem energii elektrycznej, co gwarantuje łatwiejszą procedurę, m.in. bez zmian w planie zagospodarowania przestrzennego. Zdaniem Zarządu ZMP należy zmniejszyć zakres inwestycji celu publicznego, ponieważ ograniczają one władztwo gmin. Zadawano pytanie – dlaczego parki nie są zaliczane do tego typu inwestycji, a maszty telefonii komórkowej tak? Samorządowcy podkreślali, że inwestycjami celu publicznego powinny być przede wszystkim przedsięwzięcia realizowane z inicjatywy gmin, a inwestycje energetyczne muszą być zgodne z programem czy planem rozwoju gminy.

Pozytywną opinię uzyskała zmiana ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, która jednoznacznie przesądza, że nie ma przeszkód do prowadzenia przez organ jednostki samorządu terytorialnego postępowania administracyjnego, w którym ta jednostka ma swój interes prawny. W konsekwencji jednostce tej przysługuje prawo występowania przed organem II instancji.

Zaakceptowano również projekt o służbie cywilnej oraz ustawy o pracownikach samorządowych (konkursy dla osób niepełnosprawnych), o zmianie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (kontrola

stacji diagnostycznych przez powiaty i zwiększenie liczby miast, w których – po spełnieniu warunków – może być przeprowadzony egzamin na prawo jazdy), Prawo budowlane (starosta może przekazać gminom administrację budowlaną), rozporządzenie Ministra Infrastruktury ws. warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych, rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym oraz wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, rozporządzenie o przyjmowaniu cudzoziemców do publicznych przedszkoli (wskazane źródło finansowania), rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów ws. rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (z uwagami), a także projekty rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych, które wprowadzają okres przejściowy do 31 grudnia 2010 r. dla dotychczasowych świadczeniodawców, aby – mimo niespełnionych warunków realizacji świadczeń

gwarantowanych – mogli je do tego czasu świadczyć.

Bez uwag przyjęto projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, lata 2007–2013, Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne oraz w sprawie zakresu niezbędnych informacji gromadzonych przez świadczeniodawców.

Zarząd poparł na prośbę Ministra Infrastruktury nowelizację ustawy o gospodarce nieruchomościami, która dopuszcza możliwość zbycia nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków z pominięciem prawa pierwszeństwa przysługującego najemcom lokali mieszkalnych, wchodzących w skład takiej nieruchomości.

Przyjęto stanowiska Komisji Polityki Społecznej ZMP w sprawie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013, finansowania zadań z zakresu pomocy społecznej, wysokości

środków przeznaczonych na pokrywanie kosztów obsługi świadczeń rodzinnych, przedłużenia terminu osiągnięcia wymaganego standardu przez całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze do grudnia 2012 r., zaniechania przeprowadzania wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących wypłacania przez pomoc społeczną wynagrodzenia przyznanego przez sąd należnego opiekunom prawnym z tytułu sprawowania opieki, rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy i pokrywania kosztów zadania rządowego „świadczenia rodzinne i zasiłki alimentacyjne”.

Dokonano zmiany w składzie delegacji ZMP do Komitetu Regionów UE (w miejsce Tadeusza Wrony, który – zgodnie ze statutem KR – utracił członkostwo w chwili utraty mandatu prezydenta). Delegatem został Jan Bronś, burmistrz Oleśnicy, a zastępcą – Zbigniew Podraza, prezydent Dąbrowy Górniczej.

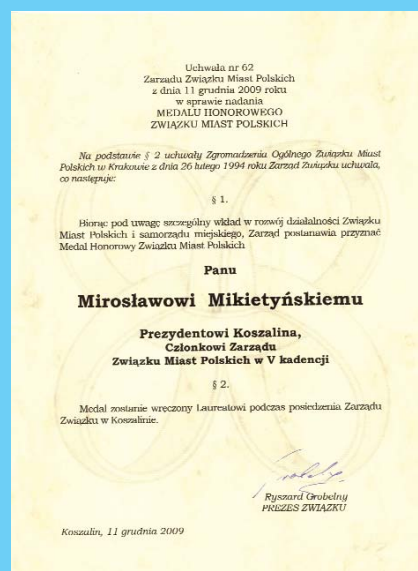
JOANNA PRONIEWICZ

Honorowy Medal dla prezydenta

Prezydent Koszalina, Mirosław Mikietyński otrzymał z rąk Ryszarda Grobelnego, prezesa Związku Miast Polskich Medal Honorowy za wybitne osiągnięcia dla rozwoju Związku.

– Chciałbym Wam podziękować za lata współpracy, lata studiów doktoranckich na uniwersytecie samorządowym, jakim jest niewątpliwie działalność Związku Miast Polskich. Życzę Wam wszystkim kolejnych sukcesów w pracy samorządowej także w na-

stępnej kadencji samorządowej. Warto doświadczenia ZMP pokazywać szerzej, dzielić się nimi ze społecznościami lokalnymi, bowiem jest to najwyższy poziom kompetencji i pracy dla dobra wspólnego – powiedział podczas spotkania Zarządu ZMP Mirosław Mikietyński. Prezes ZMP, prezydent Poznania Ryszard Grobelny, wręczając Honorowy Medal ZMP, w imieniu Zarządu podziękował Mirosławowi Mikietyńskiemu za serce, zaangażowanie i osobisty wkład w pracę na rzecz

Fot. J. Proniewicz

Związku, a także za szczególne wzbogacenie samorządu szeregiem nowatorskich pomysłów w zarządzaniu, oświacie, służbie zdrowia, budowaniu małej ojczyzny na zasadach otwartości i partnerstwa.

W trakcie posiedzenia Zarządu miasto Koszalin pokazało swoje plany na przyszłość związane z gospodarką odpadami oraz programem informatyzacji – Inteligentny Koszalin.

(JP)

PPP a fundusze unijne

Wsparcie państwa pożądane

Podczas jednej z cyklu 16 konferencji „Fundusze Europejskie szansa rozwoju PPP w Polsce”, która odbyła się w Poznaniu w dniach 7–8 grudnia 2009 r., przedstawiciele samorządów i prywatnego biznesu mogli zapoznać się z całościowym spojrzeniem na PPP w Polsce i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem projektów mieszanych, czyli projektów PPP w powiązaniu z funduszami europejskimi.

Na organizację całego cyklu spotkań w 16 województwach Centrum PPP uzyskało dotację w ramach pomocy technicznej ze środków Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Projekt jest realizowany w okresie od września 2009 do marca 2010 dla podmiotów publicznych i prywatnych.

Zdaniem Przemysława Zaremby, dyrektora Centrum, PPP jest odpowiedzią na pytanie, co robić, gdy samorządy nie mają środków na nakłady umożliwiające świadczenie usług publicznych na poziomie oczekiwanym przez społeczeństwo, jeśli chcą zmniejszyć koszty funkcjonowania sektora publicznego, nie ma-

ją przyzwolenia społecznego na prywatyzację zadań publicznych lub prywatyzacja ta jest niemożliwa, gdyż sektor prywatny nie jest nią zainteresowany. Odpowiedź brzmi wtedy – prywatyzujemy działalność związaną ze świadczeniem usług, ale odpowiedzialność za poziom dostępności do tych usług, zgodny z przepisami prawa, pozostaje nadal domeną władzy publicznej.

Pionierem PPP jest Wielka Brytania, gdzie początek świadomie stosowanego PPP datuje się na rok 1992 (ustawa o Private Finance Initiative). Od tego czasu wiele krajów przyłączyło się do tej inicjatywy, ale nadal pozostaje

ona liderem w stosowaniu tego rozwiązania. Jest to wynikiem świadomie prowadzonej polityki państwa, ułatwiającej podmiotom władzy publicznej porównywanie poziomu korzyści projektów realizowanych w formie PPP z korzyściami, jakie przynoszą projekty realizowane metodą tradycyjną. W latach 1994–2007 na świecie zrealizowano 1160 projektów PPP na łączną kwotę 345 mld euro, z czego 57% powstało w Europie Zachodniej (60% ogólnej wartości projektów).

W większości krajów na świecie istnieją jednostki centralne zajmujące się partnerstwem publiczno-prywatnym. Takie instytucje funkcjonują z powodzeniem w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemczech, Czechach czy Francji. W większości jednostki te, jeżeli nawet nie są częścią administracji publicznej, to podlegają jej nadzorowi – najczęściej wykonywanemu przez Ministerstwa Finansów lub Skarbu. Jednak poza tym elementem wspólnym, forma i struktura centralnych jednostek ds. PPP jest bardzo zróżnicowana. W Polsce nie ma wciąż takiej instytucji, choć to

Nagrodzone projekty

Dobre Praktyki PPP

Laureatami Konkursu Dobre Praktyki PPP 2009 był Sopot za projekt rewitalizacji dworca, Kraków za projekt rozbudowy ośrodka sportu i rekreacji oraz Płock za projekt parkingu wielopoziomowego. Nagrody specjalne otrzymały projekty – budownictwa komunalnego z Rudy Śląskiej oraz budowy kompleksu muzealnego w Żorach.

Konkurs Dobre Praktyki PPP to jedyna w Polsce inicjatywa wspierająca projekty publiczno-prywatne w początkowym etapie przygotowania. W konkursie mogą brać udział wyłącznie podmioty publiczne. Do trzech dotychczasowych edycji zgłoszono łącznie 93 projekty. W roku 2009 w organizację zaangażowanych było kilkanaście instytucji publicznych i prywatnych, m.in. Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Infrastruktury, Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych, Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, Centrum PPP, Instytut PPP, Związek Miast Polskich, Unia Metropolii Polskich, Zwią-

zek Województw RP, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego.

W zeszłorocznej edycji konkursu rywalizowały 22 pomysły na przedsięwzięcia publiczno-prywatne. Wybierając laureatów, jury pod przewodnictwem Ireny Herbst brało pod uwagę jakość przygotowania i realne szanse realizacji przedsięwzięć.

Płock

Największym zainteresowaniem cieszyła się kategoria „małe PPP” dla projektów o wartości poniżej 10 mln euro, do której zgłoszono 12 projektów. Zwyciężył projekt „**Parking wielopoziomowy**”, zgłoszony przez Urząd Miasta

Płocka. W werdykcie jury podkreślano pragmatyzm, dobre przygotowanie oraz możliwość naśladowania projektu przez inne podmioty publiczne. Przewidywany do wybudowania parking będzie posiadać 5 kondygnacji. Na poziomie kondygnacji podziemnej oraz parteru zlokalizowane będą pomieszczenia o charakterze handlowo-usługowym, natomiast 3 kondygnacje naziemne zostaną przeznaczone na parking na 87 pojazdów. Stroną w umowie o PPP ma być nowo utworzona spółka Inwestycje Miejskie. Partner prywatny będzie prowadził procedury organizacyjne projektu, finansował inwestycje, zarządzał procesem inwestycyjnym oraz prowadził działalność w powstałym obiekcie, zrealizowanym w formule koncesji. Projekt ten został zaakceptowany przez mieszkańców.

Sopot

Jednogłośnie uznanie i główną nagrodę w kategorii „Infrastruktura komunalna” zdobył sopocki projekt „**Rewitalizacja terenów przydworcowych w Sopocie wraz z równoczesnym rozwiązaniem problemów komunikacyjnych na tym obszarze**”. W werdykcie podkreślono, że pomyślna realizacja projektu może dać szansę na podejmowanie podobnych przedsięwzięć przez innych. Projekt przewiduje budowę parkingów podziemnych i naziemnych, modernizację układu komunikacyjnego, prze-

my w naszej części Europy byliśmy na początku tego wieku najbardziej zaangażowanym w PPP krajem – jako pierwsi przyjęliśmy ustawę o PPP. Warto na marginesie dodać, że w okresie międzywojennym jedną z pierwszych w Polsce umów PPP (koncesja) podpisała na 18 lat (zakończył ją wybuch II wojny światowej) Łódź w 1923 r. – dotyczyła ona kolei elektrycznej.

Przyczyny coraz szerszego stosowania PPP w Europie i na świecie szczególnie silnie występują w Polsce. Wynika to przede wszystkim z dużej skali zaniedbań w dziedzinie usług publicznych w czasach PRL, silnego deficytu środków publicznych, wyzwiań, przed jakimi stoją władze samorządowe dotyczące wykorzystania funduszy UE i konieczności wyłożenia środków na współfinansowanie projektów, a także z niskich umiejętności urzędników w zarządzaniu projektami inwestycyjnymi oraz upolitycznienia procesu prywatyzacji i wykorzystywania jej do bieżących gier politycznych. Uchwalona w 2005 r. ustawa o PPP nie zaowocowała z różnych przyczyn zawianiem ani jednej umowy. Jedną z nich był niesprzyjający klimat polityczny. Obecnie przyjęta (w grudniu 2008 r.) nowelizacja tej ustawy – przegłosowana w Sejmie bez głosu sprzeciwu – zawiera więcej elastycznych przepisów, co daje nadzieję, że już wkrótce takie partnerstwa powstaną. Zdaniem przedstawicieli

Centrum PPP coraz więcej samorządów zaczyna już dziś szukać doradców do spraw partnerstwa publiczno-prywatnego.

Komisja Europejska upatruje w rozwoju PPP jako formy realizacji inwestycji infrastrukturalnych korzyści dla poszczególnych krajów i całej UE (m.in. przyspieszenie realizacji inwestycji, redukcja kosztów, podniesienie jakości), dlatego dopuszczona została możliwość współfinansowania tego typu przedsięwzięć z funduszy unijnych. Trwają prace nad dokładnymi wytycznymi dla tzw. projektów miesz-

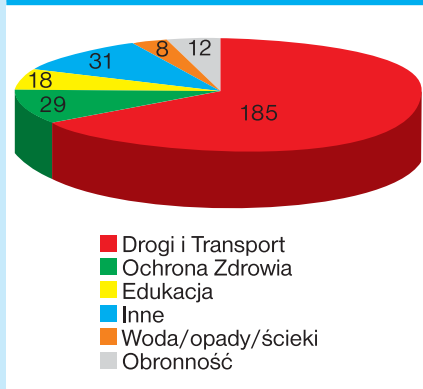
nych (ang. *blended projects*). Zajmuje się tym inicjatywa JASPERS we współpracy z Komitetem Regionów. Opracowano do tej pory 5 modeli: zaangażowanie sektora prywatnego w fazie eksploatacji (np. Gdański Projekt Wodno-Ściekowy), DBO – zaprojektuj, wybuduj, eksploatuj (np. projekt wodno-ściekowy dla Dublina), współfinansowanie równoległe kosztów inwestycji (np. obwodnica Drogheda-Dundalk w Irlandii), wspólne finansowanie kosztów inwestycji (np. obwodnica Aten) i współfinansowanie z dotacji opłat za dostępność (model teoretyczny). Niewątpliwie można wymienić wiele korzyści takich projektów, jednak trzeba pamiętać, że są to projekty kompleksowe, złożone i czasochłonne w fazie przygotowawczej. Trudności niosą m.in. dodatkowe obowiązki sprawozdawcze czy dotyczące czasu realizacji zadania, który nie może wykroczyć poza okres wydatkowania funduszy.

Problemem w naszym kraju jest brak w przepisach prawnych definicji usług publicznych i dlatego trzeba samemu sobie odpowiedzieć na pytanie, co jest taką usługą, a co nie. W opinii specjalistów z Centrum PPP do katalogu usług publicznych można zaliczyć np. basen, ale już aquapark – nie.

Więcej informacji na stronie www.centrum-ppp.pl

(JP)

Wartość projektów PPP w latach 1994-2007 w poszczególnych sektorach (w mld EUR) na świecie

Źródło: na podstawie danych Dealogic ProjectWare i PricewaterhouseCoopers

budowę terenów zielonych i zagospodarowanie powierzchni na płycie podziemnych parkingów, budowę hotelu i sześciu obiektów usługowo-handlowych. Ogólna koncepcja przedsięwzięcia zakłada zawianiem spółki celowej pomiędzy miastem Sopot, PKP S.A. i współinwestorem. Miasto Sopot i PKP S.A. planują przystąpić do tej spółki poprzez wniesienie aportu w postaci nieruchomości. Od współinwestora oczekuje się wniesienia wkładu finansowego. Projekt posiada wysoką akceptację społeczną.

Kraków

Laureat w kategorii „Infrastruktura sportowo-rekreacyjna” to projekt Krakowa – „**Rozbudowa Ośrodka Sportu i Rekreacji Kolna**”. Zakłada on uzupełnienie istniejącej (Tor Kajakarstwa Górskiego, hala sportowa, hala basenu) i od kilku lat modernizowanej infrastruktury o kolejne elementy rekreacyjne i komercyjne wraz z hotelem. Planowane przedsięwzięcie w ramach formuły PPP polega na budowie boisk sportowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą – wyposażenie nowoczesnego budynku hotelowego, hale do gry w tenisa i squasha. Finansowanie inwestycji znajduje się zarówno po stronie gminy miejskiej Kraków, jak i partnera prywatnego. Podmiot prywatny wnosi wiedzę i doświadczenie w zakresie prowadzenia i zarządzania obiektami

hotelowymi, parkingami, finansuje wyposażenie hotelu, budowę boisk, hal, prowadzi działania marketingowe i promocyjne. Miasto daje wkład finansowy na zakup gruntów pod budowę oraz wkład rzeczowy, tj. budynek hotelowy. Projekt jest już w postaci gotowego projektu inwestycyjnego.

Ruda Śląska

Nagrodę specjalną jury przyznało projektowi „**Rozwiązanie problemu obowiązku zapewnienia socjalnych lokali mieszkalnych w Rudzie Śląskiej poprzez budowę takich lokali w formule PPP**”. Jury podkreślało, że PPP to szansa na rozwiązanie pilnego problemu społecznego, jakim jest budowa mieszkań komunalnych. Projekt obejmuje budowę kompleksu budynków o zabudowie szeregowej, parterowej i dwukondygnacyjnej, zawierających od 18 do 50 lokali socjalnych. Gmina udostępni w drodze umowy cywilnoprawnej grunty, natomiast partner prywatny utworzy spółkę celową (SPV) i będzie odpowiedzialny za wykonanie architektonicznego projektu budowlanego oraz wykonawczego, finansowanie realizacji projektu, wykonanie robót budowlanych, zarządzanie obiektem po oddaniu.

Żory

Nowatorski pomysł i planowane zaangażowanie partnera w realizację projektu w sek-

torze kultury to uzasadnienie dla nagrodzenia przedsięwzięcia gminy miejskiej Żory – „**Muzeum Yatenga – Spotkanie Kultur Świata. Budowa innowacyjnego kompleksu muzealnego w Żorach**”. Yatenga oznacza siłę tradycji w globalnym świecie. Projekt zakłada budowę innowacyjnego centrum edukacyjno-kulturoznawczego na bazie kompleksu muzealnego, który będzie jedną z największych na świecie realizacji, do której powstania wykorzystano techniki alternatywne (low-tech), czyli glinę, słomę i materiały naturalne oraz z recyklingu. Obszar działania Yatengi będzie obejmować działalność muzealną, wystawienniczą, edukacyjną, wydawniczą, naukowo-badawczą. Będzie to też miejsce szkoleń i konferencji. Projekt został przedyskutowany z Radą Miasta i mieszkańcami. Znajduje się w postaci gotowego projektu inwestycyjnego. Planowany zakres udziału partnera prywatnego obejmuje finansowanie projektu i zarządzanie strefą restauratorsko-hotelową (osobna umowa będzie precyzować zasady współpracy pomiędzy zarządcą głównym projektu, którym będzie Muzeum Miejskie, a partnerem prywatnym). Projekt będzie brał udział w konkursie o dofinansowanie unijne.

(JP)

Outdoor dla miast

Skuteczna komunikacja

Podczas seminariów pod nazwą „Outdoor dla miast i regionów 2009–2010” w Katowicach (21.10), w Warszawie (28.10) i w Poznaniu (18.11), nad którymi patronat honorowy objął Związek Miast Polskich oraz Polska Organizacja Turystyczna, eksperci m.in. z Grupy Ströer radzili przedstawicielom samorządów, jak planować i realizować kampanie reklamowe, dobierać media, przygotowywać kreacje i przekładać cele strategii marki na cele komunikacyjne.

Planując dobór mediów do kampanii reklamowej, trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że konsument dysponuje obecnie setkami kanałów komunikacji i staje się coraz bardziej wybredny, mobilny i interaktywny.

Dobór mediów

Media bardzo się zmieniły w ostatnich czasach. Przegląd poszczególnych kanałów pokazuje ich moce i słabe strony. Telewizja to wciąż medium dla mas, szybko dociera do „szarego obywatela”, posiada duży wpływ, bo działa na zmysł wzroku i słuchu, ale ma coraz mniej użytkowników wśród najwyższych warstw społecznych. Prasa buduje prestiż i przenosi najwięcej informacji, lecz obecnie pozostaje w fazie transformacji i sporo traci na skutek zmian technologicznych. Radio to głównie medium do szybkiego wypromowania produktu, jest elastyczne, jednak ma coraz mniejszy wpływ szczególnie w grupie młodych. Outdoor to medium konsumentów w biegu, stale zwiększa zakres, ma silny wpływ i dociera do najbardziej aktywnych, ale nie przenosi złożonych treści. Internet z kolei nie chce być nowym rodzajem mediów, przyciąga najwięcej użytkowników, lecz odrzuca reklamę. Kino to medium niszowe o małym zasięgu dla zamożniejszych użytkowników. Nie ma medium idealnego, a poszczególne media mogą się uzupełniać. Zdaniem Anny Proszowskiej z Citybell Consulting kampanie *outdoorowe* mogą wzmacniać internetowe oddziaływanie, które przekłada się na zwiększenie liczby wejść na stronę www. Podobny efekt lepszej skuteczności daje połączenie reklamy zewnętrznej z TV.

Określić klienta

Poszczególne media należy dobierać do odpowiednich klientów. Ludzie różnią się płcią, zarobkami, wiekiem, mają różne style

życia, wyznają różne wartości. – *To wszystko mocno wpływa na model konsumpcji mediów* – mówił Krzysztof Albrychiewicz z Brandt At Heart. Odbiorców można podzielić na: koneserów (szukają informacji, unikają TV, podatni na *outdoor* – 10% dorosłych Polaków), motyle (szukają wiedzy i in-

miętać też o kilku zasadach strategii, takich jak: odpowiedni wybór celu (mówić do liderów, a nie do wszystkich), koncentracja środków (sztuka rezygnacji z celów pobocznych) oraz znalezienie newralgicznego punktu, w który trzeba uderzyć.

Staranność pożądana

Reprezentanci firmy Fat Baby zwracali uwagę na adekwatność kreacji do zakładanych celów i pokazali wiele przykładów kreatywnych rozwiązań kampanii reklamowych na *outdoorze* z Polski i ze świata. Opłaca się prowadzić czyste i piękne kampanie prezentujące ładne zdjęcia (pochodzące np. z konkursów fotograficznych). Zalecali szczególną staranność przy realizacji projektów oraz przy

Na INFOSCREEN w warszawskim metrze emitowany jest program w postaci 10-minutowej pętli złożony ze spotów informacyjnych i rozrywkowych oraz reklam.

Fot. Archiwum Grupy Ströer

spiracji w mediach, przeskakują z medium na medium, korzystają z Internetu – 23%), unikacze (unikają mediów, krytycznie nastawieni do reklamy, korzystają z Internetu – 12%), piecuchy (ucieczka do mediów przed rzeczywistością, godziny spędzają przed TV, szukają okazji cenowych, mają zawężone horyzonty – 18%), rozrywkowi (szukają rozrywki, chodzą do kina, podatni na *outdoor*, akceptują, choć nie lubią reklam – 23%) oraz gąbki (fani TV, podatni na reklamę, sięgają po lokalne media – 15%). Zrozumienie, kim są nasi konsumenci i jak korzystają z mediów jest kluczowym elementem planowania kampanii. Warto pa-

wyborze miejsc, w których plakaty czy billboardy są umieszczane. Liczy się często nie liczba tablic, ale bardziej to, gdzie są zlokalizowane, w jakim otoczeniu.

Warto też poznać głębiej ludzi, do których kieruje się komunikat, co ich motywuje, co zachęca itp. Kluczem do sukcesu jest znalezienie człowieka w ludziach, do których mówimy, a nie danych statystycznych – radził Lechosław Kwiatkowski, dyrektor kreatywny.

Atrakcyjny nośnik

Ciekawą ofertą dla samorządów może być wykorzystanie narzędzia komunikacyjnego, jakim jest INFOSCREEN. To sieć ekranów

w warszawskim metrze, na kluczowych stacjach, o największym przepływie ludności. INFOSCREEN łączy funkcję informacyjno-rozrywkową z reklamą, a nadawany program obejmuje wiadomości lokalne, z kraju i ze świata, biznes, sport, motoryzację, prognozę pogody, interesujące filmy, kreskówki, informacje o wydarzeniach kulturalnych, plotki o znanych i lubianych. Wszystko to jest pokazywane w postaci ruchomego obrazu o doskonałej jakości. Realizacja projektów na ten nośnik nie jest bardzo kosztowna. Informacje emitowane na tych nośnikach, jak pokazują badania, docierają do 500 tys. osób, które codziennie korzystają z metra. Widow-

nia INFOSCREEN to młode, atrakcyjne audytorium, dobrze wykształcone i nieźle zarabiające.

Jasny pomysł

Jak osiągnąć dużo za niedużo, pokazały przedstawicielki UM w Rudzie Śląskiej, Grażyna Marasek i Renata Młynarczuk, które zaprezentowały zrealizowaną kampanię na nośnikach zewnętrznych pod nazwą „Szczęśliwi ludzie mieszkają w Rudzie”. Miała ona na celu wypromowanie Ogólnopolskiego Festiwalu Wspomnień w tym mieście, który miał się odbyć 19 września 2009 r. w związku z obchodami 50-lecia nadania praw miejskich. Waż-

nym elementami kampanii, które przełożyły się na sukces przedsięwzięcia, był zespół złożony z osób w różnym wieku, jasny pomysł skrojony na miarę możliwości, połączenie *outdooru*, Internetu oraz niestandardowych narzędzi promocji, a także zaufanie władz miasta do wdrażających ten projekt. Chociaż Festiwal, ze względu na tragiczne wydarzenia na Śląsku w tym czasie, nie mógł się odbyć, wzbudził jednak duże zainteresowanie mieszkańców, a wiele inicjatyw zostało przeniesionych do Internetu (np. aukcja przedmiotów z minionych lat).

JOANNA PRONIEWICZ

Szerokopasmowy Internet dla wszystkich

Potrzeba czy konieczność

9 grudnia 2009 r. w Warszawie odbyła się konferencja. Jej tematem była nowo wprowadzana – przygotowana przez międzyresortowy zespół, działający w ramach programu „Polska Cyfrowa” – ustawa o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych.

W popularnym ostatnio niemieckim dowcipie dziecko zapytane, z którym z rodziców zostanie po rozwodzie, odpowiada: „To proste, z tym kto ma szybszy Internet”. I właśnie na temat wprowadzenia w Polsce dostępu do szybkiego Internetu (choć fachowcy starają się mówić o „Internecie o dużej przepływności”) dla jak największej liczby odbiorców, zwłaszcza na terenach tzw. białych plam rozmawiali uczestnicy konferencji. Zorganizowały ją Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji wraz ze Związkiem Miast Polskich, Związkiem Powiatów Polskich oraz Związkiem Gmin Wiejskich RP.

Odblokować inwestycje

O tym, że ustawa ma przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu, a także doprowadzić do tego, by przedsiębiorcy zaczęli na dużo większą niż dotąd skalę inwestować w rozwój sieci telekomunikacyjnej, by wszystkie regiony w Polsce miały możliwość dostępu do Internetu mówiła współautorka ustawy, wiceminister infrastruktury, **Magdalena Gaj**. Zadaniem ustawy jest usprawnienie i odblokowanie inwestycji. – *Maksymalne uproszczenie procedur jest najtańszą, najprostszą i najefektywniejszą formą pomocy państwa dla rynku telekomunikacyjnego* – powiedział też

wiceprezes Telekomunikacji Polskiej, **Piotr Muszyński**.

Nowe rozwiązania

Dlatego też w ustawie wprowadzono nowe rozwiązania, mające na celu skrócić i ułatwić procedury administracyjne, które do tej pory powodowały niepotrzebne wydłużenie procesu inwestycyjnego. Łatwiejszy będzie dostęp do nieruchomości należących do Skarbu Państwa oraz jst, uporządkowano dostęp do budynków w celu przyłączenia instalacji telekomunikacyjnych. Sieci budowane z pieniędzy publicznych mają mieć charakter otwarty, czyli muszą być udostępnione przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Ustawa daje możliwość ustanowienia współwłasności przez kilka podmiotów kabli światłowodowych, wprowadza obowiązek przystosowania nowo budowanych budynków do okablowania, np. instalacją światłowodową, oraz lokalizacji kanałów światłowodowych wzdłuż budowanych lub modernizowanych dróg.

W myśl nowej ustawy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie mogą zakazywać inwestycji telekomunikacyjnej bez powodu. Po roku działania prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) przeprowadzi badanie rynku, by sprawdzić, czy zastosowane mechanizmy i rozwiązania prawne się

sprawdzą. Ponieważ zagadnienie jest trudne, Ministerstwo Infrastruktury oraz UKE przygotowują serię szkoleń dla samorządowców, by nie pozostawić ich bez pomocy.

Pomagać małym

Przedstawiciele samorządu terytorialnego podkreślali, że dzięki wspólnej pracy nad projektem udało się wyeliminować zapisy niekorzystne dla jst i że teraz trzeba zapewnić warunki do tworzenia przedsięwzięć, by wykorzystać łącza szerokopasmowe.

Dr Jan Maciej Czajkowski, współprzewodniczący Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST mówił o doświadczeniach polskich i zagranicznych miast. Podkreślał, że choć czasem jest problem z koordynacją działań telekomunikacyjnych między województwami czy brakiem zainteresowania problematyką urzędów marszałkowskich, jednak przykład projektu prowadzonego w subregionie łódzkim (w którym bierze udział Łódź wraz z ośmioma okolicznymi gminami) świadczy o tym, że z powodzeniem realizuje się tego typu projekty. W ramach projektu łódzkiego powstanie 200 km kabli światłowodowych, dzięki którym można będzie zainstalować nie tylko „szybki” Internet, ale w urzędach stworzyć wewnętrzną, darmową sieć połączeń, również wizyjnych, a także dostęp do baz danych. J.M. Czajkowski podkreślał, że po wejściu w życie ustawy czas przygotowania projektu, czyli zebrania wszystkich koniecznych dokumentów, skróci się o połowę.

HANNA HENDRYSIK

Bramy Kraju

Miasto dostępne dla niepełnosprawnych

Już piąty raz, 26 listopada 2009 r. w Warszawie spotkali się przedstawiciele samorządu terytorialnego, firm reklamowych, architekci, urbaniści i dziennikarze na cyklicznej konferencji „Bramy Kraju”, organizowanej przez agencję reklamową AMS oraz stowarzyszenie „Integracja”.

Honorowymi gośćmi były osoby niepełnosprawne, jako że tegoroczna edycja konferencji nosiła tytuł „Miasto dostępne” i poświęcona była niwelowaniu barier architektonicznych. Konferencja zaprezentowała światowe i polskie standardy w projektowaniu przestrzeni publicznej. Dyskusja panelowa z udziałem przedstawicieli samorządów i dziennikarzy była okazją do pokazania praktyki w usprawnianiu przestrzeni i stosowaniu przepisów, pokazaniu, jakimi rozwiązaniami mogą się pochwalić poszczególne miasta, oraz na jakie problemy najczęściej natrafiają. Jak co roku honorowy patronat nad imprezą objął Związek Miast Polskich.

Po konkursach na najlepsze „witacze” systemy informacji miejskiej, meble i małą architekturę nadszedł czas na konkurs na miejsca dostępne dla osób z wszelkiego rodzaju niepełnosprawnościami. Organizatorzy ogłosili konkurs pod patronatem Marszałka Sejmu „Polska bez barier”, w którym główną nagrodą jest 150 tys. zł na kampanię reklamową dla zwycięskiego samorządu.

Odbijanie Barcelony

Na początek Barcelonę – miasto wzorcowe pod względem dostępności – przedstawił **Jordi Farrando**, Sekretarz Generalny Międzynarodowej Unii Architektów (UIA), który przez długie lata pracował w pracowni urbanistycznej przy urzędzie miejskim Barcelony. Dziś jest to miasto przyjazne mieszkańcom, które zajęło I miejsce w rankingu najwygodniejszych miast europejskich. – *W ciągu 30 lat*

dokonał się tam skok w odbijaniu przestrzeni publicznej. Jeszcze w latach 70. było to miasto samochodów – powiedział Piotr Pawłowski, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, znany w całej Polsce z prowadzenia od 1997 r. telewizyjnego programu „Integracja”. Na podstawie własnych doświadczeń uznał, że najważniejsze są dwa elementy w tworzeniu miasta przyjaznego: władze miejskie powinny troszczyć się o wszystkich mieszkańców oraz powinny pełnić rolę lidera i tworzyć warunki, dawać impuls do rozwoju miasta w pożądanym kierunku. Z czasem dołączą inne podmioty funkcjonujące w przestrzeni publicznej, np. przedsiębiorcy. Udało się to w Barcelonie, która ma trzykrotnie większą gęstość zaludnienia niż Warszawa, przy podobnej liczbie mieszkańców, co przy mocno zwartej zabudowie i braku dużych, otwartych terenów oraz parków powoduje, że przestrzeń publiczna ogranicza się do ulic (!). A ponieważ to właśnie przestrzeń publiczna scala tkankę miejską, na początek więc trzeba mieć pomysł na jej zagospodarowanie. Głównym hasłem Barcelony 30 lat temu, gdy miasto zaczęło „odbijać” tę przestrzeń wspólną, było: „Samochodom – nie! Piesi – tak!”. Pierwszym krokiem było tworzenie parkingów podziemnych, by ulice przywrócić mieszkańcom, stworzyć miejsca spotkań, wydarzeń łączących mieszkańców. Barcelona pozyskała też np. teren po dawnej rzeźni miejskiej, na którym stworzono jeden z nielicznych parków z dużą ilością zieleni, ale także otwartą przestrzenią do spotkań na tzw. placu wewnętrznym parku. Nie zabrakło też

boisk i urządzeń sportowych, bo w dzisiejszych czasach sport pozwala na tworzenie więzi międzyludzkich i społeczności. Budynkiem użyteczności publicznej na terenie parku jest nowoczesna biblioteka. Dużo jest też rzeźb i innych elementów sztuki, które stając się z przestrzenią publiczną, dają nową jakość.

Wykorzystać ppp

Jordi Farrando podkreślał, że potrzebna jest odwaga w działaniu, np. w Barcelonie, aby zrewitalizować pas nadmorski i stworzyć tam dostępną dla wszystkich, przyjazną przestrzeń (z portem sportowym, plażą, hotelem i bulwarem), trzeba było wyburzyć stare, najczęściej nielegalnie wybudowane domki. W tego typu przedsięwzięciach warto współpracować z sektorem prywatnym – władze miejskie mają koncepcję, wyznaczają kierunek, a inwestorzy prywatni posiadają kapitał i możliwość realizacji wizji. W Barcelonie impulsem do zmian na lepsze była organizacja olimpiady, to dzięki niej udało się zrealizować wiele projektów i odzyskać znaczną część miasta, o bardzo spójnej koncepcji, bez barier architektonicznych.

Jak to się robi?

Sytuacja w Polsce jest jeszcze daleka od przykładu nie tylko hiszpańskiego, ale i większości państw Europy Zachodniej. Skutecznie uporała się z problemem dostępności architektonicznej Francja, głównie dzięki restrykcyjnemu prawu. Tam za nieprzestrzeganie przepisów grożą wysokie kary finansowe – w granicach 45-75 tys. euro, odpowiedzialność karna (do 6 miesięcy więzienia), zakaz wykonywania zawodu do 5 lat oraz zamknięcie przedsiębiorstwa. Przy takich karach nie opłaca się ryzykować niedostosowania do norm. W Irlandii z kolei w każdym urzędzie

musi pracować tzw. *Access Officer*, czyli urzędnik, który odpowiada za decyzje budowlane i przestrzeganie prawa. W Polsce na razie trwa batalia, by dopisać do art. 5 ustawy – Prawo budowlane art. 1a, mówiący o tym, że w trakcie przebudowy lub remontu budynku, jeśli to możliwe, należy zastosować rozwiązania, które ułatwią jego dostępność dla niepełnosprawnych. – *Trzeba sobie zdać sprawę, że jeśli się teraz remontuje, to zaniedbania popelnione w tej chwili pozostaną na lata* – mówił Prezes „Integracji”.

gmach, w którym tworzy się polskie prawo.

Prezes Pawłowski mówił o konieczności przełamania barier, nie tylko prawnych, organizacyjnych, ale i mentalnych – jego zdaniem dużą rolę mają tu do odegrania organizacje pozarządowe, które na tym etapie powinny prowadzić działania lobbingsowe, audyt społeczny i środowiskowy, przeprowadzać konsultacje społeczne oraz edukować. Przede wszystkim jednak winny być partnerem dla samorządu terytorialnego, który decyduje

stwo i o prowadzonych kampaniach społecznych oraz badaniach ich skuteczności mówili **Malina Wieczorek** z agencji Non Profit & Art Promotion oraz **Karol Pawlak**, prawnik i konsultant akcji Non Profit. Badania pokazują, że gdy mowa o niepełnosprawnych bardzo ogólnie, to jesteśmy społeczeństwem tolerancyjnym, kiedy jednak padają pytania szczegółowe o kontakty np. z osobami upośledzonymi umysłowo, to okazuje się, że unikamy ich, bo niepełnosprawni budzą niechęć, a nawet obrzydzenie. Prowadzone od jakiegoś czasu kampanie społeczne powodują wzrost sympatii i zrozumienia dla tych osób, konieczne jest więc ich kontynuowanie.

Niektórym się udaje

Powiało optymizmem, gdy **Beata Wachowiak-Zwara**, pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Prezydenta Gdyni, sama poruszająca się na wózku inwalidzkim opowiedziała, co udało się w ostatnich latach zrobić w jej rodzinnym mieście. Pokazała też film, na którym widać, jak kompleksowo podchodzi się do tej kwestii w Gdyni: widać było łagodne podjazdy do sklepów, urzędów, szkół (z salami przystosowanymi dla niepełnosprawnych dzieci), bankomaty o obniżonej klawiaturze, by osoba na wózku mogła bez problemu z nich skorzystać, drewniany pomost przez plażę prowadzący do morza, plac zabaw dostosowany również dla dzieci niepełnosprawnych. – *Wychodzimy z założenia, że osoba niepełnosprawna ma też przynosić dochody – ma móc pracować, chodzić do pubów, klubów i kin – i płacić podatki* – przekonywała Beata Wachowiak-Zwara. Mówiła też o konieczności kompleksowego podejścia do zagadnienia, bo dziś poszczególne miasta wprowadzają standardy we własnym zakresie, jak np. Poznań czy Gdynia – podczas gdy potrzebna jest unifikacja tych standardów w całej Polsce.

Dobrym krokiem w kierunku likwidacji barier będzie przyjęcie tzw. Deklaracji Barcelońskiej o otwartości i dostępności miast (bo na tej podstawie łatwiej będzie pracować dalej), o co zaapelowali uczestnicy konferencji.

HANNA HENDRYSIAK

Podczas dyskusji panelowej rozmawiano, jak w praktyce wygląda usprawnianie przestrzeni i stosowanie przepisów oraz wymieniano się doświadczeniami poszczególnych miast w tym zakresie. Fot. Archiwum AMS

– *O tym, że jest to możliwe świadczy przebudowa XIV-w. klasztoru w Tyńcu, który jest rewelacyjnie dostosowany dla niepełnosprawnych.*

Od Sejmu bez barier do Polski bez barier

Piotr Pawłowski pokazał też film o tegorocznej przebudowie budynku Sejmu, by ten zabytkowy obiekt dostosować dla niepełnosprawnych. W obecnej kadencji w parlamencie zasiada trzech posłów poruszających się na wózkach inwalidzkich, którzy do tej pory nie mieli możliwości przemawiania z mównicy, bo – po pierwsze, nie można się było do niej dostać, jako że przejścia między rzędami w amfiteatralnej sali były zbyt wąskie i w dodatku zabudowane stopniami, a po drugie – mównica znajdowała się zbyt wysoko dla osoby na wózku. Dzięki determinacji Marszałka Sejmu, Bronisława Komorowskiego udało się przystosować dla niepełnosprawnych

o kształcie przestrzeni w konkretnych miejscowościach.

A jest nad czym pracować, bo w naszym kraju żyje 6,2 mln osób z różnymi niepełnosprawnościami, co stanowi aż 14% społeczeństwa, w tym blisko połowa to niepełnosprawni ruchowo, a kolejne 30% – wzrokowo. I chociaż już w 1994 r. weszła w życie ustawa – Prawo budowlane, której zapisy zobowiązują do stosowania odpowiednich rozwiązań architektonicznych, to nadal często nie są respektowane. Przykładem może być zakończona niedawno rewitalizacja warszawskiego Krakowskiego Przedmieścia, w ramach której dostosowano dla niepełnosprawnych chodniki i ulice, zabrakło jednak dobrej woli, a może wyobraźni poszczególnych właścicieli kamienic, bo często, aby dostać się z ulicy do sklepu lub restauracji trzeba pokonać jeden lub kilka schodków...

Z kolei o postrzeganiu osób niepełnosprawnych przez nasze społeczeń-

Z życia miast

WARSZAWA EKO-PLAN dla miasta

Warszawa – jako pierwsze miasto w Polsce – przygotowała projekt „Planu działań na rzecz zrównoważonego zużycia energii dla Warszawy w perspektywie do 2020 roku”.

Warszawa stawia na zrównoważony rozwój we wszystkich obszarach działalności miasta, gdyż tylko harmonijne i skoordynowane działania gwarantują osiągnięcie celu, jakim jest dla władz miasta zmniejszenie o co najmniej 20% emisji CO₂ do 2020 r., zgodnie z podpisanym przez Warszawę Porozumieniem Burmistrzów.

Z przeprowadzonych badań wynika, że emisja CO₂ *per capita* wynosi w Warszawie 6,29 ton rocznie, czyli w porównaniu z rokiem 1990 odnotowano wzrost o 15,5%. M. in. na podstawie tych analiz w listopadzie 2009 r. powstał „Plan działań na rzecz zrównoważonego zużycia energii dla Warszawy w perspektywie do 2020 roku” (*Sustainable Energy Action Plan*).

Po zakończeniu procesu opiniowania wdrożona zostanie procedura uchwalenia Planu przez Radę m.st. Warszawy. Uchwalenie planu może nastąpić w lutym 2010 r. Dziś takimi planami może się pochwalić około 40 samorządów w Europie, a prace

nad planami (na różnym etapie) trwają w ponad 800.

Realizacja zaproponowanego planu powinna na koniec 2020 roku spowodować, że:

- poziom emisji CO₂ przez Warszawę będzie wynosił 80% poziomu emisji CO₂ w 2007 r., czyli: 10 362 387 MgCO₂/rok;

- poziom zużycia energii końcowej przez Warszawę będzie wynosił 80% poziomu zużycia w 2007 r., czyli: 22 715 545 MWh;

- co najmniej 15% zużycia energii będzie stanowić energia z OZE;

- zostaną zrealizowane działania informacyjne i promocyjne dotyczące poszanowania energii.

SOPOT Umorzenie postępowania w sprawie Centrum Haffnera

Prokuratura Apelacyjna w Gdańsku umorzyła śledztwo w sprawie realizacji inwestycji Centrum Haffnera, które od 2007 r. prowadziło Centralne Biuro Antykorupcyjne. Umorzenie dotyczy: przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków.

– *Od początku byliśmy przekonani, że ta inwestycja została zrealizowana zgodnie z prawem. Było to bardzo trudne i pionierskie przedsięwzięcie. Brakowało uregulowań prawnych, innych przykładów z kraju. Klimat w Polsce dla inwestycji z partnerem prywatnym był i nadal jest niekorzystny. Byliśmy*

zmuszeni do podejmowania trudnych decyzji, obarczonych ryzykiem błędu, ale mieliśmy odwagę te decyzje podejmować – mówi prezydent Sopotu, Jacek Karnowski.

Problematiczna inwestycja to m.in. Dom Zdrojowy, który już gościł głowy państw i szybciej nawet, niż spodziewały się władze miasta, stał się miejscem organizacji prestiżowych wydarzeń politycznych, biznesowych i kulturalnych.

Prowadzone przez wiele miesięcy postępowanie CBA i prokuratury nic nie wykazało. Władze Sopotu przedstawiły opinie niezależnych ekspertów, którzy potwierdzali obraną przez sopocki samorząd drogę realizacji tej inwestycji. W Sopocie nie przyjęto raportu po kontroli CBA, wykazując bezasadność zawartych w nim zastrzeżeń. Jednocześnie trwały przesłuchania dziesiątek osób, w tym wielu radnych obecnej i byłych kadencji, urzędników i osoby, które miały chociaż minimalny związek z całą inwestycją. Urząd Miasta był zobowiązany do przygotowania i dostarczenia tysięcy dokumentów.

– *Mam nadzieję, że decyzja prokuratury apelacyjnej w Gdańsku będzie dobrym sygnałem dla innych samorządów w Polsce. Inwestycje w przestrzeń publiczną i infrastrukturę miejską w całym świecie zachodnim realizowane są w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne. To jest jedyna droga rozwoju dla polskich miast i gmin – mówi J. Karnowski.*

Na podstawie informacji z miast (EPE)

TARGI w 2010 ROKU

styczeń

19–22 stycznia, Poznań BUDMA – Międzynarodowe Targi Budownictwa Centrum Budownictwa Sportowego; www.mtp.pl

luty

18– 22 marca, Monachium f.re.e 2010 Podróże, Turystyka, Rekreacja, www.targiwmonachium.pl; www.free-muenchen.de

marzec

10–14 marca, Berlin ITB Berlin Międzynarodowe Targi Turystyczne; www.messe-berlin.de

16–19 marca, Cannes The International Property Market MIPIM; www.mipim.com

kwiecień

Madryt SIMA 12, Targi Nieruchomości www.simaexpo.com; wexpol@wexpol.com.pl

18–21 kwietnia, Abu Dhabi Cityscape Abu Dhabi 2010 Targi Inwestycyjne; www.cityscape.ae, wexpol@wexpol.com.pl

czerwiec

8–10 czerwca, Amsterdam Targi Nieruchomości, Profesional Real Estate Days – PROVADA; www.provada.nl

październik

4–6 października, Monachium Expo Real 2010, 13. Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych; www.targiwmonachium.pl, www.exporeal.de, info@targiwmonachium.pl, promocja@zmp.poznan.pl

4–7 października, Dubai Cityscape, Dubai 2010 Targi Inwestycyjne; www.cityscape.ae, wexpol@wexpol.com.pl

20–23 października, Poznań Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour – Salon; www.mtp.com.pl, www.tour-salon.pl

Barcelona Barcelona Meeting Point International Real Estate Show & Symposium; www.bmpsa.com

listopad

23–26 listopada, Poznań POLEKO Międzynarodowe Targi Ekologiczne; www.mtp.com.pl

23–26 listopada, Poznań Międzynarodowe Targi Techniki Komunalnej; www.mtp.com.pl

23–26 listopada, Poznań GMINA. Targi dla Samorządów Terytorialnych; www.mtp.com.pl

URBACT II - cz. 6

Zintegrowany rozwój miast

Connecting cities
Building successes

Kontynuujemy prezentację projektów zatwierdzonych do realizacji przez Sekretariat i Komitet Monitorujący programu URBACT II. Opisy są oparte na informacjach dostarczonych przez liderów każdego z projektów.

Dzisiaj przedstawiamy ostatnie już projekty z priorytetu „Miasta i zintegrowany, zrównoważony rozwój”.

Net-TOPIC (sieć tematyczna) Nowe narzędzia i metody zarządzania procesami przekształceń urbanistycznych w miastach średniej wielkości

Projekt Net-TOPIC jest skierowany do miast peryferyjnych, położonych w obszarach metropolitalnych. Te miasta, borykające się z podobnymi problemami (upadek przemysłu, brak spójności terytorialnej, polaryzacja społeczna), poszukują modelu zmian w mieście, które podniosą strategiczną wartość ich terytoriów.

Dlatego też celem Net-TOPIC jest wzmocnienie roli tych miast w zarządzaniu przestrzenią i procesach planowania miejskiego. Odbędzie się to poprzez promocję nowych narzędzi i metod procesów poprawy przekształceń urbanistycznych włączających kryteria zrównoważoności, spójności społecznej i konkurencyjności. W tak określonych ramach projekt zajmie się następującymi kwestiami:

- rozwój i konsolidacja tożsamości miejskiej,
- wzmocnianie nowych form zarządzania miejskiego i metropolitalnego,
- integracja i spójność miejska, unikająca rozczłonkowania i podziałów w mieście,
- odzyskanie i rewitalizacja opuszczonych i zaniedbanych obszarów poprzemysłowych,
- planowanie i zarządzanie przekształceniami urbanistycznymi od miast monofunkcyjnych do miast multifunkcyjnych.

NODUS (grupa robocza) Powiązanie odnowy miejskiej i regionalnego planowania przestrzennego

NODUS jest przede wszystkim zainteresowany poprawą koordynacji lokalnych polityk

regeneracji miast w kontekście planowania regionalnego i metropolitalnego.

Projekt zajmuje się różnymi politykami sektorowymi, opracowanymi przez różne agencje często należące do różnych szczebli administracji. Projekt bada powiązania pomiędzy regeneracją miast i ww. politykami sektorowymi, mającymi wpływ na rozwój przestrzenny, szczególnie tymi, które zostały opracowane na poziomie regionalnym lub metropolitalnym, np. infrastruktura mieszkaniowa lub transportowa. NODUS rozpatruje pytanie, w jaki sposób regeneracja miast jest ujmowana w procesach regionalnego planowania przestrzennego oraz w jaki sposób procesy planistyczne determinują regenerację miast i powiązane z nią polityki sektorowe.

Pytania, na które partnerzy chcą znaleźć odpowiedź poprzez prace w projekcie, to:

- czy osoby odpowiedzialne za planowanie przestrzenne uwzględniają w swoich działaniach programy/strategie rewitalizacji obszarów miejskich?
- jakie są informacje zwrotne pomiędzy planowaniem strategicznym/przestrzennym a definiowaniem lub wpływaniem na projekty lokalnej odnowy w miastach?

Ze względu na tematykę projektu Grupa robocza NODUS jest stowarzyszeniem różnych praktyków planowania miejskiego i regionalnego, od szczebla lokalnego po regionalny.

REPAIR (sieć tematyczna) Wykorzystanie potencjału opuszczonych obszarów wojskowych jako integralna część zrównoważonej regeneracji społeczności miejskiej

Tematem tej sieci jest integracja dziedzictwa naturalnego i kulturowego w polityki zrównoważonego rozwoju miejskiego, nakierowa-

na na zachowanie i podkreślenie znaczenia tego dziedzictwa.

Głównym zagadnieniem jest paląca potrzeba społeczno-ekonomicznego przekształcenia opuszczonych obszarów wojskowych i ich wykorzystania w zrównoważonym rozwoju miast.

Projekt REPAIR zajmuje się wypracowaniem innowacyjnej nowej polityki miejskiej, umiejscawiającej zrównoważony rozwój miejski w sercu działań regeneracyjnych, aby ponownie wykorzystać obszary powojenne dla celów społecznych i gospodarczych. Partnerzy projektu podkreślają, że w perspektywie średnio- i długoterminowej taka lokalna konkurencyjność wciąż nie będzie zrównoważona bez zastosowania w lokalnych warunkach Europejskiej Strategii Zrównoważonego Rozwoju.

Wyzwania:

Partnerzy zidentyfikowali cztery główne wyzwania, scharakteryzowane pod skrótowymi tytułami: *Ochrona, Energia & Odpady, Transport oraz Lokalne Miejsca Pracy*.

Każdy z obszarów wcześniej zajmowanych przez wojsko będzie rozpatrywany w świetle tych „czterech filarów”, które zdaniem partnerów projektu doprowadzą do rozwoju zrównoważonej regeneracji społeczności miejskiej.

REPAIR to ostatni projekt opisywany w ramach pierwszego naboru wniosków w URBACT II. W końcu listopada 2009 Komitet Monitorujący Programu przyjął 13 nowych sieci tematycznych i 3 nowe grupy robocze w poczet projektów URBACT. Po przygotowaniu opisów tych projektów przez partnerów wiodących, opublikujemy je w „Samorządzie Miejskim” w 2010 roku.

Jednocześnie przypominamy o możliwości przyłączenia się do partnerstwa w nowych projektach – wszelkie informacje na ten temat znajdą Państwo na stronie www.urbact.eu lub za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT II info@urbact.pl

ANNA NADOLNA

Kluczowa rola obywateli

„Złote gwiazdy” rozdane

16 grudnia 2009 r. w Brukseli Komisja Europejska przyznała „Złote gwiazdy aktywnego obywatelstwa europejskiego” ośmiu projektom.

Wśród zwycięzców znalazły się gminy **Monza** (Włochy), **Hamrun** (Malta), **Gyomaendröd** (Węgry), **Rijeka** (Chorwacja), nagrodzone za *współpracę partnerską oraz projekty społeczeństwa obywatelskiego z Włoch i Irlandii*. Nagrody przyznano również dwóm projektom z Francji i Niemiec w dziedzinie aktywna pamięć europejska.

– *Projekty, które dzisiaj nagradzamy „Złotymi gwiazdami”, pokazują kluczową rolę, jaką odgrywają obywatele Europy w budowie wspólnej europejskiej przestrzeni. Jednym z głównych celów nowej Komisji Europejskiej jest dalsze wzmocnienie aktywnego obywatelstwa UE i stworzenie obywatelom europejskim jeszcze więcej możliwości wpływania na kierunek rozwoju Europy w przyszłości. Przykłady przedstawione przy okazji dzisiejszej*

uroczystości świadczą o istnieniu potencjału, który umożliwi osiągnięcie tego ambitnego celu – stwierdził Maroš Šefčovič, komisarz ds. edukacji, szkoleń, kultury i młodzieży.

„Złote gwiazdy” są oficjalnym wyróżnieniem przyznawanym co roku projektom finansowanym w ramach programu „Europa dla obywateli”, którego celem jest angażowanie obywateli w budowanie UE. Od chwili jego uruchomienia w 2007 r. w programie co roku bierze udział prawie **milion bezpośrednich uczestników**, którzy mają okazję, aby zastanowić się nad swoją wspólną tożsamością poprzez odkrywanie różnic i podobieństw kulturowych w stosunku do obywateli z innych części Europy. Poprzez wymianę między miastami partnerskimi oraz projekty dotyczące transeuropejskiego społeczeństwa obywatel-

skiego lub pielęgnujące pamięć o przeszłości, program „Europa dla obywateli” zdecydowanie przyczynia się do stworzenia **europejskiej przestrzeni publicznej** i aktywnego obywatelstwa europejskiego.

Przed uroczystością ogłoszenia tegorocznych zdobywców „Złotych gwiazd” odbyła się konferencja, w której wziął udział Janusz Marszałek, Prezydent Oświęcimia i Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Współpracy Partnerskiej działającej w ramach Rady Gmin i Regionów Europy. Dyskutowano m.in. na temat aktywnej postawy obywatelskiej realizowanej poprzez wolontariat oraz jej znaczenia dla Europy. Konferencja wyznacza początek mobilizacji obywateli pod kątem Europejskiego Roku Wolontariatu propagującego aktywność obywatelską w 2011 r.

(na podstawie informacji z portalu www.europa.eu
KATARZYNA PACZYŃSKA)

Polsko-niemieckie seminarium

Pamiętając, razem patrzeć w przyszłość

Związek Miast Polskich, wspólnie z niemieckim partnerem Sekcją Niemiecką Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR), planuje zorganizowanie polsko-niemieckiego seminarium pt. *Pamiętając, razem patrzeć w przyszłość*. Współorganizatorem przedsięwzięcia będzie także miasto Głogów. Spotkanie zaplanowano na 18 i 19 marca 2010 r. w Krzyżowej i Głogowie.

Dwustronne spotkanie rozpocznie się w Krzyżowej, miejscu szczególnym dla relacji polsko-niemieckich. W czasie II wojny światowej pałac w Krzyżowej był miejscem tajnych spotkań niemieckiej antynazistowskiej grupy *Kręgu z Krzyżowej*, założonej m.in. przez właściciela – hrabiego Helmuth James von Moltke. 12 listopada 1989 r. odbyło się tu przełomowe spotkanie premiera Polski Tadeusza Mazowieckiego i kanclerza Niemiec Helmuta Kohla, w czasie którego odprawiono słynną Mszę Pojednania.

W pierwszym dniu seminarium zaplanowano wystąpienia, których tematyka dotyczyć będzie wspólnej, czasami niełatwej przeszłości obu narodów. Przede wszystkim jednak celem seminarium jest deklaracja wspólnego budowania Zjednoczonej Europy, wspólnego działania dla żyjących po obu stronach Odry i Nisy mieszkańców. Dlatego podczas drugiego dnia obrad, w Głogowie, pokazane zostaną przykłady z ogromnej liczby polsko-niemieckich działań, podejmowanych już przez najmłodsze pokolenie, następnie ak-

tywność społeczności lokalnych poprzez organizacje pozarządowe, a na zakończenie uczestnicy będą mogli zobaczyć fragmenty zrewitalizowanego Głogowa oraz poznać historię ich odbudowy. Te głogowskie inwestycje w wielu przypadkach sfinansowano z funduszy pochodzących z różnych źródeł z Polski i Niemiec.

Organizatorzy zapraszają miasta do współorganizowania i współtworzenia tego spotkania. Związek Miast Polskich prosi o nadsyłanie informacji na temat aktywności w obszarze współpracy polsko-niemieckiej, podejmowanej przez organizacje pozarządowe oraz młodzież działającą w miastach. Wybrane przykłady zostaną przedstawione podczas seminarium lub na towarzyszącej sesji posterowej – wystawie materiałów informacyjnych dotyczących współpracy polsko-niemieckiej. Pozostałe nadesłane informacje Związek postara się opublikować w przygotowanym na seminarium katalogu, w formie płyty CD.

Formularze i informacje organizacyjne dostępne będą na stronie internetowej Związku Miast Polskich www.zmp.poznan.pl

Ramowy program seminarium publikujemy na ostatniej stronie „Samorządu Miejskiego”.

(STA)

Zakończenie projektu Związku Miast Polskich

Europa dla obywateli

W 2009 r. Związek Miast Polskich realizował projekt promujący współpracę partnerską samorządów, współfinansowany z programu „Europa dla obywateli” – środki wsparcia.

W ciągu minionego roku, w trakcie realizacji projektu, w pierwszym kwartale 2009 r. odbyło się seminarium informacyjne dla polskich samorządów. W jego trakcie szczegółowo omówiono możliwości, jakie daje program „Europa dla obywateli”. Wśród prelegentów znaleźli się m.in. przedstawiciele Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego z Brukseli oraz Punktu Kontaktowego Europa dla Obywateli. W ramach projektu powstała również specjalna strona internetowa, poświęcona współpracy partnerskiej samorządów: www.twinning.pl; www.miastablzniazce.pl. W ciągu roku wydane zostały cztery numery biuletynu informacyjnego „Współpraca partnerska polskich samorządów”, który wysyłany był do biur promocji oraz współpracy zagranicznej urzędów miast, prezydentów i burmistrzów. Miasta uczestniczyły w tworzeniu Biuletynu, nadsyłając informacje o bieżących inicjatywach współpracy partnerskiej. Redagowanie Biuletynu będzie kontynuowane, by nadal był on źródłem aktualnych informacji w dziedzinie twinningu, a także miejscem prezentacji dobrych praktyk i wymiany doświadczeń.

Uaktualniono także bazę danych na temat współpracy partnerskiej miast, gmin, powiatów i województw. Wydana została broszura informacyjna na temat współpracy partnerskiej: *Współpraca partnerska samorządów – praktyczny przewodnik*. Jest ona uaktualnieniem dotychczasowych publikacji Związku Miast Polskich poświęconych partnerstwu, zawiera także najaktualniejsze dane – wyniki realizacji projektu oraz przykłady współpracy z polskich miast.

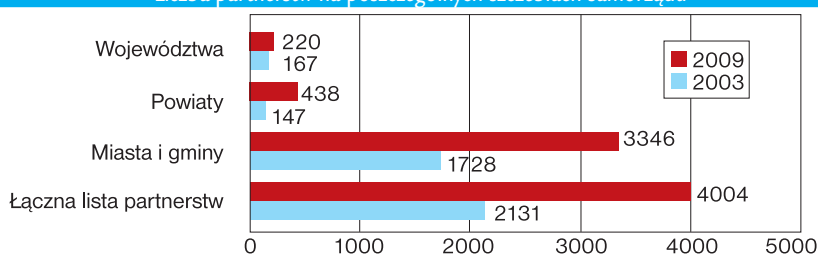
Aktualizacja bazy danych o współpracy partnerskiej polskich samorządów była jednym z elementów zakończonego projektu. Nowe dane zebrano na podstawie ankiety rozсланnej do wszystkich miast, gmin i powiatów w Polsce. Informacje dotyczące województw oraz samorządów, które nie odpowiedziały na ankietę, pochodzą z ich oficjalnych stron internetowych.

Poprzednie badania prowadzone były w 2003 r. Z zestawienia wynika, że przez 6 lat liczba partnerstw wzrosła prawie dwukrotnie!

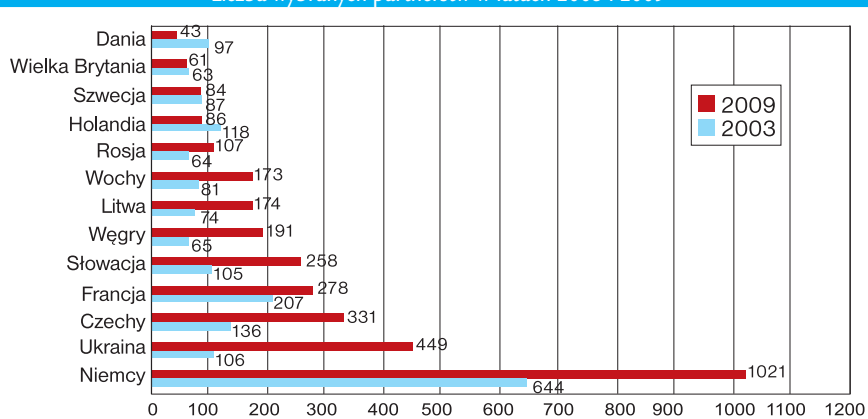
Łącznie możemy się doliczyć ponad czterech tysięcy kontaktów, co w porównaniu z danymi z 2003 r., kiedy polskie samorzady miały ponad dwa tysiące partnerów, daje liczbę naprawdę imponującą.

Poniżej zestawienie obrazuje liczbę partnerstw prowadzonych przez poszczególne kategorie samorządów.

Liczba partnerstw na poszczególnych szczeblach samorządu

Liczba wybranych partnerstw w latach 2003 i 2009

Tworząc zestawienie, przeanalizowano „geografię” współpracy. Nadal najchętniej zawieramy umowy z sąsiadami. Z Niemcami jest ich 1021 (w 2003 roku – 644), ale już na drugim miejscu znajdują się nasi wschodni sąsiedzi z Ukrainy – 449 partnerstw (w roku 2003 byli oni na piątym miejscu ze 106 kontaktami). Kolejne kraje w pierwszej piątce to Czechy – 331 par, Francja – 278 (w 2003 r. – 207) oraz Słowacja – 258 (w 2003 r. – 105).

Do ciekawych obserwacji prowadzi także analiza dynamiki zmian liczby partnerstw polskich samorządów. W tym przypadku największy procentowy wzrost liczby kontaktów obserwujemy w przypadku Turcji (o 2200%!).

W 2003 r. istniała jedna para polsko-turecka, a obecnie jest ich 22. Duży wzrost nastąpił też w kontaktach polsko-serbskich – z 1 na 11 par. Równie aktywnie rozwijały się kontakty z norweskimi samorządami – 2 relacje bliźniacze w 2003 r., a 12 w 2009 r.

Na liście samorządów partnerskich polskich miast, gmin, powiatów i województw pojawiły się także nowe kraje: Indie, Armenia, Mongolia, Chiny – Tajwan, Czeczenia, Ekwador, Gruzja, Kirgistan, Liban, Macedonia.

W 2009 r. w zestawieniu uwzględniliśmy również kontakty partnerskie prowadzone pomiędzy polskimi samorządami. Wcześniej nie monitorowano tej formy współpracy. Według ankiet oraz stron internetowych urzędów istnieje 183 takie polsko-polskie pary bliźniacze.

Do ciekawych obserwacji prowadzi również analiza formy prowadzonej współpracy.

Wiele samorządów, szczególnie w strefie przygranicznej, prowadzi wspólne, ponadgraniczne projekty, korzystając zarówno z europejskich środków wsparcia, jak i zawiązując tematyczne związki dla np. wspólnej promocji danego obszaru geograficznego.

**KATARZYNA PACZYŃSKA,
ALICJA STACHOWIAK**

650 lat Mysłowic

Śląskie miasto kultury

Liczące 75 tys. mieszkańców Mysłowice leżą w południowej części Wyżyny Śląskiej, w centrum Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

Jednym z atutów miasta jest jego centralne położenie, dzięki czemu Mysłowice połączone są siecią dróg, linii autobusowych, tramwajowych i kolejowych z największymi miastami Aglomeracji Górnośląskiej. Autostrada A4 i droga ekspresowa S1, biegnące przez Mysłowice, ułatwiają i skracają czas przejazdu do Warszawy, Krakowa i wielu innych miast Polski. Również położenie w węźle kolejowym Katowice - Kraków - Oświęcim sytuuje Mysłowice w dogodnym punkcie komunikacyjnym kraju.

Z dokumentów wynika, że Mysłowice były lokowane na prawie magdeburskim, o czym wspomina po raz pierwszy dokument księcia opawsko-raciborskiego Mikołaja z 1360 r. Jednak już wcześniej pojawiają się wzmianki o pożarze, spowodowanym najazdem Tatarów czy o przygodach myśłowickiego plebana,

Kapliczka św. Jana Chrzciciela, patrona miasta. Fot. Archiwum UM

a wreszcie, najbardziej wiarygodne, wzmianki o opłatach świętopietrza, których wysokość świadczy o znacznej wielkości miejscowości w początkach XIV w. W dawnych czasach granicę miasta najwyraźniej zaznaczała rzeka.

Ona też stała się miejscem historycznie znaczącym, a to za sprawą zbiegu granic trzech państw, które w XVIII w. dokonały rozbiorów Polski. Miejsce połączenia się Czarnej i Białej Przemszy do dzisiaj zwane jest „Trójkątem Trzech Cesarzy”, gdy w 1846 r. zbiegły się tu zaborowe granice. Obecnie w tej okolicy zbiegają się granice sąsiadujących z Mysłowicami miast: Jaworzna i Sosnowca.

Patronem miasta jest ustanowiony bullą papieską w roku 2000 św. Jan Chrzciciel. Postać świętego umieszczona jest również w herbie miejskim zatwierdzonym przez MSW RP w 1937 r.

Od kilku lat odbywa się w Mysłowicach „Off Festiwal”, którego popularność wzrasta każdego roku – z lokalnej imprezy staje się międzynarodową, jako że coraz liczniej przybywają nań goście z zagranicy. W tym roku festiwal trwał 4 dni, w czasie których wystąpiło ponad 60 artystów na 5 scenach, m.in. takie

Enklawa spokoju na obrzeżach przemysłu

Otwarcie na każdą inicjatywę

Rozmowa z prezydentem Mysłowic, Grzegorzem Osyrą

■ Mysłowice obchodzą w tym roku jubileusz 650-lecia nadania praw miejskich.

– Zanim przejdziemy do *meritum*, muszę sprostować. Odwołaliśmy się do autorytetu historycznego, jakim jest profesor Alfred Sulik. Jeśli chodzi o datę nadania praw miejskich i stwierdził on, że 650 lat temu na pewno już mieliśmy te prawa. Były one nadane wcześniej i mogliśmy w tym roku obchodzić 700. rocznicę. Jednak w naszej czerwonej księdze – dokumencie, w którym zebrane są wszystkie informacje źródłowe o mieście – najwcześniejsza informacja pochodzi właśnie z 1360 r. Ale np. na budynku naszego urzędu miejskiego widnieje tablica, na której jest napis, że w 1961 r. obchodzono już 650-lecie. Okazuje się, że obchody *de facto* powinny być rok wcześniej, ale ówczes-

nie władze trochę się zdrzemnęły i wyprawiły jubileusz z opóźnieniem.

■ W takim razie zapytam, jak będziecie świętować jubileusz 650-lecia, który mógłby być też jubileuszem 700-lecia miasta?

– Chcielibyśmy hucznie, ale mamy pewien konflikt z radą miejską, co oznacza, że nie przekaże nam ani złotówki na obchody w obawie, że wydałbym je na promocję mojej osoby, a nie miasta. Zdecydowaliśmy się więc na takie obchody, na które nie potrzeba dużych nakładów finansowych. Rozpoczęliśmy w noc sylwestrową. Kulminację obchodów zaplanowaliśmy na weekend majowy – wspólnie z Wojskową Komendą Uzupełnień i Policją przygotowujemy „tydzień patriotyczny” – będą uroczystości w Muzeum Pożarnictwa, konfe-

rencja. Podczas tych dni chcemy właśnie najbardziej promować, eksponować 650-lecie – ten nasz haimat, nasze przywiązanie do Mysłowic i ich historii. Na główne uroczystości, podczas których zostanie przekazany sztandar lokalnej organizacji AK oraz otwarta wystawa poświęcona żołnierzom AK, zapraszamy przedstawicieli nie tylko miasta, ale i województwa. Kolejną odsłoną jubileuszu będą Dni Mysłowic, które zawsze odbywają się w czerwcu, na świętego Jana, jako że patronem miasta jest św. Jan Chrzciciel. Mamy aktywną grupę entuzjastów historii Mysłowic, skupioną przy niedawno otwartym muzeum historii miasta i z całą pewnością kilka z cyklicznie organizowanych „muzealnych czwart-

Mural, który został namalowany na bocznej ścianie jednego z budynków w Mysłowicach w trakcie 2 edycji „Off Festivalu”. W mieście są już 4 murale, malowane w trakcie kolejnych edycji „Off-u”.
Fot. Archiwum UM

gwiazdy, jak Spiritualized i The National. Festiwal zdobył miano „jedynego naprawdę alternatywnego festiwalu w Polsce”. W czasie imprezy miasto zyskuje niecodzienny klimat. Powstają trwałe formy sztuki wielkoformatowej – murale, odbywają się liczne imprezy towarzyszące, takie jak ubiegłoroczny „Some-

thing must break” czy niezwykle koncert w kościele ewangelickim.

Kolejną artystyczną wizytówką miasta jest Festiwal Multimedialny **Mediawave** – międzynarodowa impreza propagująca kulturę śląską, którą organizuje Mysłowicki Ośrodek Kultury i Sztuki „Trójkąt”. Niezwykła jest historia

ków” poświęcimy właśnie jubileuszowi, świętości tzw. Trójkąta Trzech Cesarzy, świętości miasta na przestrzeni dziejów.

■ **Wiem, że Ślązacy są bardzo związani ze swoją „małą ojczyzną” – haimatem, jak się mówi w śląskiej gwarze. Również na stronie internetowej Mysłowic jest możliwość pisanie o sprawach miasta po śląsku.**

– Tak, rzeczywiście jest u nas silne poczucie tożsamości Ślązaków. W Mysłowicach też to widać, choć ludność już trochę się wymieszala. Szczególnie w południowych dzielnicach miasta, gdzie jest jednorodzinna zabudowa, podtrzymywane są śląskie tradycje i zwyczaje, a także gwara śląska. Uroczystości obchodzone są tradycyjne górnicze święta, jak np. Barbórka, w szkołach są zespoły regionalne. Jest to na pewno charakterystyczne dla naszego miasta.

■ **Jubileusz jest dobrą okazją do podsumowań. Jak Pan jako prezydent od siedmiu już lat ocenia stan swojego miasta?**

– Mysłowiczanie to wspaniali ludzie, choć nie wszyscy są autochtonami jak ja, który od siedmiu pokoleń jestem związany ze Śląskiem, ale szanują naszą kulturę i tradycje. Jednak jest pewien problem – chociaż nie mamy dużego bezrobocia, znaczna część mieszkańców jest po prostu biedna. Aż 12 tysięcy osób korzysta z pomocy społecznej, czyli co

siódmy myśłowiczanie boryka się z trudnościami finansowymi. Brak zamożności przekłada się na budżet miasta. Niemniej jednak na przestrzeni ostatnich 7 lat udało się nam rozpocząć budowę mieszkań komunalnych, mostów, sal gimnastycznych, boisk, których mamy już około 20. Wcześniej, przez 650 lat nie budowano też kanalizacji, a w tej chwili kończymy tę inwestycję. Zaczęliśmy również pozyskiwać środki zewnętrzne, np. na termomodernizację szkół. Przykry jest fakt, że gdy dostaliśmy 15 mln zł na dokończenie budowy szkoły, ośrodka rehabilitacyjno-opiekuńczego, ścieżki rowerowej, rada miejska nie przyjęła ich do budżetu, bo trzeba by dopłacić 15%! Dla mnie to niezrozumiała decyzja.

Pomimo to udaje nam się zmieniać wizerunek Mysłowic – proszę sobie wyobrazić, że to górnicze miasto jest dziś stolicą siatkówki plażowej. Mamy od sześciu lat duże imprezy typu World Tour albo mistrzostwa świata juniorów w siatkówce, na które zjeżdża do nas pół świata. Podpisaliśmy 5-letnią umowę ze Światową Federacją Siatkówki, co roku organizującą imprezy, które promują przy okazji nasze miasto. Udało nam się wypromować „Off-Festiwal”, bo chcemy być miastem otwartym na muzykę; może specyficzną czy niekomercyjną, ale ten festiwal ma dobrą prasę i wielu fanów. Mysłowice są jednym z najmniejszych miast agłome-

Polski Manchester

Mysłowice nazywane są czasem „polskim Manchesterem” ze względu na industrialny charakter i bogatą scenę rockową – podobnie jak w Manchesterze na przełomie lat 80. i 90. Pochodzą stąd zespoły muzyczne: Myslovitz, Negatyw, Penny Lane, Lenny Valentino, Delons, Iowa Super Soccer, Korbówód, Gutierrez i ConBrio.

festiwalu, który po raz pierwszy odbył się w 1990 r. w Győr na Węgrzech jako festiwal filmowy. Od 1996 r. ma zasięg międzynarodowy i dzieje się jednocześnie w kilku krajach Europy, a w każdym z nich występują artyści reprezentujący niemal całą Europę Środkowo-Wschodnią. Jego polska edycja odbywa się od 2005 r. w Mysłowicach. Impreza została rozszerzona o koncerty, wystawy i spektakle teatralne, spotkania i dyskusje literackie. **Mediawave** stał się jednym z ważniejszych międzynarodowych festiwali sztuki, na którym promuje się taniec, muzykę, malarstwo, fotografię i kinematografię światową. W tym roku na deskach myśłowickich scen wystąpili również artyści z Chin. ■

racji śląskiej, ale pokazujemy, że nie mamy kompleksów i dynamicznie się rozwijamy. Jesteśmy otwarci na każdą inicjatywę.

■ **Jaka jest wizja przyszłości Mysłowic – jak powinny wyglądać za 20–30 lat?**

– Zaczę od tego, co już nam się udało, a co wpływa na przyszłość – nie wpuściliśmy do miasta uciążliwego przemysłu. Może mamy z tego powodu mniej dochodów, chociaż np. niedawno powstało na naszym terenie centrum logistyczne, które wpłaci prawie 4 mln zł podatku rocznie. Naszym atutem jest dobre położenie, jesteśmy dobrze skomunikowani, ciągle jeszcze mamy tereny inwestycyjne, ale głównie mieszkaniowe, bo chcielibyśmy być enklawą budownictwa rodzinnego dla Katowic czy Śląska. I w tym kierunku idziemy – śląskiego miasta z tradycjami, ale jednocześnie wyciszzonego, nieprzemysłowego. W związku z tą wizją planujemy rewitalizację naszego Parku Zamkowego, budowę ścieżek rowerowych. Chcemy być też miastem muzyki i szerzej, kultury. Kolejnym krokiem inwestycyjnym musi być budowa i przebudowa dróg. Marzy mi się miasto odpoczynku na obrzeżach wielkiego przemysłu.

■ **Dziękuję za rozmowę.**

**Materiały o Mysłowicach przygotowała
HANNA HENDRYSIAK**

Kongres XX lat SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Poznań, 8–9 marca 2010 r.

Międzynarodowe Targi Poznańskie

W programie m.in.

- Podsumowanie 20-lecia
- Konwersatorium „Doświadczenie i przyszłość”;
- Wręczenie medali Franciszki Cegielskiej (uhonorowanie osób – „współzałożycieli” samorządu);
- **Konferencje merytoryczne**, z udziałem:
 - wójtów, burmistrzów, prezydentów; starostów; marszałków;
 - przewodniczących rad, komisji finansowych i komisji rewizyjnych, radnych;
 - skarbników, sekretarzy;

tematy:

- **finanse** – inżynieria finansowa, pozyskiwanie środków na rozwój lokalny i regionalny;
- **relacje między radą i organem wykonawczym**, w tym funkcja kontrolna rad, absolutorium;
- **jakość administracji** (zarządzanie zasobami ludzkimi; e-administracja, nadzór);
- **oświata** (finansowanie, standardy a Karta Nauczyciela);
- **ochrona środowiska** (odpady komunalne, energetyka).

Związek Miast Polskich Sekcja Niemiecka RGRE (CEMR)

Rat der Gemeinden
und Regionen Europas
Deutsche Sektion

Pamiętając, razem patrzeć w przyszłość

Spotkanie polskich i niemieckich samorządowców

Krzyżowa/Głogów, 18–19 marca 2010

(Projekt, grudzień 2009)

18 MARCA 2010, KRZYŻOWA

Międzynarodowe Centrum Konferencyjne Krzyżowa, Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce

15.00 – 15.20	Rozpoczęcie obrad. Powitanie
15.20 – 16.00	Stosunki polsko-niemieckie przed i po roku 1989 – dwugłos
16.00 – 16.40	Specyfika partnerstw polsko-niemieckich na tle europejskiego ruchu miast bliźniaczych. Od trudnej przeszłości do Zjednoczonej Europy
16.40 – 17.00	Podsumowanie i zakończenie 1. dnia
ok. 17.45	Przejazd do Głogowa

19 MARCA 2010, GŁOGÓW

Dom Uzdrawienia Chorych im. Jana Pawła II, ul. Ks. Prałata Luigi Novarese 2, Głogów

PRAKTYCZNY WYMIAR WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ – RAZEM DLA PRZYSZŁOŚCI		
09.30 – 10.15	Powitanie – Jan Kazimierz Zubowski, Prezydent Głogowa Rola samorządów lokalnych w kształtowaniu stosunków polsko-niemieckich	Towarzysząca wystawa – <i>Współpraca polsko-niemiecka w społecznościach lokalnych</i> – prezentacja materiałów przygotowanych przez polskie i niemieckie samorządy
10.15 – 11.15	Współpraca polsko-niemiecka na szczeblu lokalnym – aktywność organizacji pozarządowych. Przykłady z miast, gmin, powiatów	
11.30 – 12.30	Współpraca polsko-niemiecka na szczeblu lokalnym – współpraca młodzieży. Przykłady z miast, gmin, powiatów	
12.30 – 14.15	Budować razem – przykłady współpracy polsko-niemieckiej w Głogowie przy rewitalizacji miasta Referat wprowadzający. Przykłady Wizyta studyjna: Kolegiata, Centrum Uzdrawienia Chorych, Muzeum	
Ok. 14.15	Zakończenie seminarium	

Wkładka „Samorząd Miejski” – stały dodatek do „Gazety Samorządu i Administracji”.

Wydawca – Związek Miast Polskich; ul. Robocza 46 a, 61-517 Poznań. Wkładkę redaguje zespół w składzie: Ewa Parchimowicz – red. nac., Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak.

Adres redakcji: ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. 0-61 63 350 54, fax 0-61 63 350 60,

www.miasta-polskie.pl/sm.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl.

Druk: Pracownia Wydawniczo-Poligraficzna TED

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse